

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: SBĚR PLODŮ: (NE)TRADIČNÍ STRATEGIE ZÍSKÁVÁNÍ POTRAVIN VE MĚSTĚ?

Autorka práce: Bc. Lucie Růžičková

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Práce si klade za cíl seznámit čtenářky a čtenáře s trendem samozásobitelství v českém kontextu, zde reprezentovaném sběračstvím plodin a pěstováním. Jak výzkumné otázky a hypotéza, tak výzkum samotný, se zaměřují výhradně na fenomén sběračství. Tento fenomén je, dle mého názoru, velmi relevantním a zajímavým tématem studia a jistě stojí za to se mu věnovat, neboť mu v našich podmínkách ještě nebyla věnována pozornost ve větší míře. Autorka si v úvodu klade celkem čtyři výzkumné otázky týkající se sběračství v ČR a jeho srovnání se situací v USA a vyjadřuje hypotézu, kterou by ráda vyvrátila před teorie, které představují sběr plodů a bylin ve střední/východní Evropě jako nutnost a strategii přežití. Tuto hypotézu se jí v závěru práce podaří potvrdit a sní i zodpovědět výše zmíněné otázky.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Studentka pracuje velmi dobře se zdroji dat a informací. Teoretický rámec je bohatý a logicky předložený, je patrné využití bohaté škály literatury domácí i zahraniční. Autorka velmi zdatně přistupuje ke kritické analýze teorií týkajících se samozásobitelství a pečlivě sbírá a spojuje informace o novém tématu (foraging), které svazuje do širšího teoretického sociogeografického kontextu. Z mého pohledu bylo mírně nadbytečné použití teorie a informací o městském zemědělství a zřejmě i politické ekologie, práce by i bez těchto podkapitol byla logicky strukturovaná a ucelená.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Po metodické stránce byla práce velmi přehledně a logicky zpracovaná. Oceňuji využití tří různých zdrojů dat - metodu triangulace - a kombinaci kvantitativních i kvalitativních šetření. Kvalitativní šetření provedené studentkou bylo pečlivé, stejně tak jako statistické zpracování dat ze šetření CVVM.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Veškeré nashromážděné informace a data byla logicky a srozumitelně využita v analytické části práce. Výběr použitých dat a jejich interpretace zcela odpovídaly zaměření práce a autorka tak dokázala zdatně vyhodnotit sledované fenomény. Provázanost výsledků vlastního výzkumu s předloženými teoriemi je pak patrná především v závěrečné kapitole práce.

Závěry práce (*odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.*)

Autorka v závěru práce potvrzuje vlastní hypotézu (čímž vyvrací teorii o samozásobitelství v Česku jako nutnosti a strategie k vyrovnání ekonomické znevýhodněnosti) a odpovídá detailně na výzkumné otázky, jež si vytyčila zodpovědět v úvodu práce: přibližuje čtenáři tradici a množství sběru plodin a hub u nás; vysvětluje, kdo jsou sběrači a sběračky (z hlediska věku, vzdělání, atd.), jaké mají motivace (s ohledem na kulturní kontext) a srovnává sběrače a sběr v Česku a v USA.

2. Formální náležitosti práce

 (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná

Stylistická úroveň: velmi dobrá

Citační úroveň: výborná

Komentář (*vc. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.*)

Odkazy na internetové zdroje šetření CVVM nejsou v tuto chvíli dostupné. Zřejmě je to ale zapříčiněno omezeným přístupem k datům pro registrované uživatele a není to způsobeno chybou citace.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (*vc. přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.*)

Téma práce je velmi zajímavé a inovativní. Ačkoliv autorka práce v úvodu uvádí, že se bude zabývat samozásobitelstvím v českém kontextu - tj. zahrádkařením a sběračstvím plodin - práce je zcela zaměřená na sběračství a sběr. Jak jsem již naznačila výše, práci jako takové by nic neubralo na ucelenosti a logické struktuře, kdyby autorka zcela vynesla pojednání o městském zemědělství a zahrádkách. Oceňuji srovnání se situací sběrů v USA, odkud pochází většina odborné literatury na toto téma. Práce přináší srozumitelný a ucelený přehled sociogeografických aspektů sběru hub a plodin u nás a hodnotím ji kladně.

Předloženou práci **doporučuji** k obhajobě (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

- 1) Je možné, že tradice sběru hub a plodů v Česku v budoucnu vymizí? Tato otázka odkazuje na to, že v práci byly nejnižší věkové kategorie mezi respondentkami a respondenty šetření zastoupeny s nejmenší četností. Proč myslíte, že ano/ne? Odhadujete podobný trend i v USA?
- 2) Jeden z respondentů výzkumu uváděl například při sběru hub využití mobilní aplikace pro rozpoznávání hub. Pro orientaci v rozmístění plodů slouží momentálně například webová platforma na-ovoce.cz, vysvětlete prosím způsob učení se a předávání informací o sběru, které jste při výzkumu objevila a které jste shrnula i v práci.
- 3) S přihlédnutím k předchozí otázce a lokalizaci ovoce skrze online aplikace: je možné se na vlastní práci podívat kriticky a najít (geograficky) místa, která nejsou lesem a přesto poskytují možnost sběru, čímž by byla v práci opomenuta (ačkoliv by mohla být relevantní/signifikantní)? Nejednalo by se pak samozřejmě o sběr tzv. NTFP, ale třeba běžného ovoce jako jsou jablka apod.?

Datum: 27. 08. 2018

Autor posudku: Pavla Rypáčková

Podpis: